คู่มือครูพี่เลี้ยง

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เพื่อการฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูของนักศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 - 4

ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

คำนำ

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นองค์กรผลิตและพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะด้านวิชาการ การวิจัย การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริง จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิตบัณฑิตครู ดังนั้น วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอนซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงได้จัดทำคู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตนเองในสถานศึกษา

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือครูพี่เลี้ยงเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครู ของนักศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ต่อไป

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แนวคิดและหลักการสำคัญรูปแบบการผลิตและพัฒนาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ CMRU Model	1
บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ	3
แนวการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7
คำอธิบายรายวิชา การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1	7
คำอธิบายรายวิชา การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2	11
คำอธิบายรายวิชา การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3	15
แนวคิดและหลักการสำคัญการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1	18
แนวคิดและหลักการสำคัญการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2	20
แนวคิดและหลักการสำคัญการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3	22

แนวคิดและหลักการสำคัญรูปแบบการผลิตและพัฒนาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ CMRU Model

มหาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นสถาบันการศึกษาเก่าแก่แห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่จากโรงเรียนฝึกหัดครูกสิกรรมประจำมณฑลพายัพ ซึ่งสถาปนาขึ้นเมื่อ พ ศ. 2467 โดยภารกิจหลักที่ผ่านมา คือ การผลิตครูออกไปรับใช้สังคมมาอย่างยาวนาน นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้ผลิตลูกศิษย์ที่เป็นบุคลากรซึ่งเป็นผู้บริหารการศึกษาระดับประเทศเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงสมควรต้องมีรูปแบบการผลิตครูที่เป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้เป็นแนวทางการผลิตและพัฒนาครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีองค์ความรู้และประสบการณ์ ในการผลิตและพัฒนาครูที่หลากหลายโดยมหาวิทยาลัยได้ปรับรูปแบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของปัจจุบัน ประกอบกับมหาวิทยาลัยได้ประสบความสำเร็จในการดำเนินโครงการผลิตและความเป็นเลิศ ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการนำร่องภายใต้ความตระหนักในภารกิจหมหาวิทยาลัยที่มีความมุ่งมั่นในการแสวงหาแนวทางรูปแบบการผลิตครูดี มีคุณภาพสูงสู่สังคมทั้งในระดับองถิ่นและระดับชาติรวมทั้งการได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอกอย่างแพร่หลายมหาวิทยาลัยได้รับการคัดเลือกจาก กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ให้เป็นสถาบันการศึกษาผลิตครูตามโครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น รุ่นที่ 1 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และรุ่นที่ 3 หลักสูตรครุคาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยยังขาดการดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องให้เป็นองค์ความรู้ และสร้างรูปแบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนาครูเป็นของตนเองอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเมื่อเวลาผ่านไปองค์ความรู้ และประสบการณ์เหล่านั้นอาจจะเลือนหาย ถือว่าเป็นเรื่องที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่งดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงเห็นควรสังเคราะห์องค์ความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ในการผลิตและพัฒนาครู โดยนำเสนอเป็นรูปแบบ (Model) ที่ มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนารูปแบบการผลิตและพัฒนาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สำหรับเป็นกรอบแนวทางในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตสาขาครุศาสตร์ที่มีคุณภาพ

คุณลักษณะของบัณฑิตครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

บัณฑิตครูที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยลัยราชภัฏเชียงใหม่ ต้องมีคุณลักษณะที่พึ่งประสงค์ของบัณฑิต ภายใต้รูปแบบ "CMRU Model" ดังนี้

C : Competitiveness
: Collaborative
: Creative / Critical mind
: Communication

M : Mankind
: Moral
: Management

R : Respect
: Responsibility

: Rural development

U : Unlimited learning

: Universal Idea

สมรรถนะของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ต้องมีสมรรถะหลักที่เป็นเอกลักษณ์ ดังนี้

1. มีจิตวิญญาณความเป็นครู : รัก ปรารถนาดีต่อศิษย์ มีคุณธรรม จริยธรรมตามเกณฑ์มาตรฐานคุรุสภา และคุณธรรมสำหรับครู

2. รอบรู้วิทยาการ : มีความรู้ เข้าใจอย่างลึกซึ้งในศาสตร์ความรู้เฉพาะสาขา (วิชาเอก) ศาสตร์การสอน (วิชาชีพครู รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก เทคโนโลยีดิจิทัล มีความสามารถในการใช้ภาษาทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ)

3. ชำนาญการการสอน : สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เลือกใช้เทคนิค วิธีการสอนที่เหมาะสม สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ธรรมชาติของเนื้อหา และความเหมาะสมกับบริบท รวมถึงความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แนวคิด : เป็นการปลูกฝัง และพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู ทักษะ / สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง Work-based (earning / Work-based education) ภายใต้รูปแบบ CMRU Model ดังนี้

C : Curriculum implementation

M : Morality development for teachers

R : Resolve teaching / instructional problems

U : Understand students

วิธีการ

การฝึกประสบการณ์การวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต กำหนดให้นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ณ สถานศึกษา ในทุกชั้นปี ดังนี้

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ณ สถานศึกษา สัปดาห์ละ 1 วันเพื่อเป็นการเรียนรู้งานครู และบ่มเพาะจิตวิญญาณคามเป็นครู โดยสามารถปฏิบัติงานทั่วไปสถานศึกษา และดูแลนักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้

2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ณ สถานศึกษา สัปดาห์ละ 1 วัน และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อเนื่อง 1 สัปดาห์ เพื่อฝึกหัดงานครู โดยสามารถเป็นผู้ช่วยครูในการปฏิบัติงานครูประจำชั้นและงานครูผู้สอนได้

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ณ สถานศึกษา สัปดาห์ละ 1 วัน และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต่อเนื่อง 1 สัปดาห์ เพื่อเป็น ครู (ผู้) ช่วยสอน โดยสามารถเป็นผู้ช่วยครูในเรื่อง 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) การฝึกออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การฝึกวิเคราะห์ปัญหาในชั้น

เรียนเพื่อนำไปสู่การออกแบบและการวางแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และ 4) การโครงการด้านวิชาการ

4. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป ณ สถานศึกษา 1 ภาคการศึกษาเพื่อเป็นครูฝึกสอน โดยสามารถ 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยบูรณาการศาสตร์ในวิชาเอกและวิชาชีพครู 2) การทำโครงการด้านวิชาการ และ 3) การทำการวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

บุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งครูพี่เลี้ยง/ครูนิเทศก์ของสถานศึกษา และอาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์นิเทศก์จากสถาบันผลิตครู โดยต้องมีบทบาทหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือแนะนำแก่นักศึกษาครู ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐและเอกชน

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ความร่วมมือกับสถาบันผลิตครู โดยให้ใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและร่วมเป็นกรรมการดำเนินการจัดฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

1.2 แต่งตั้งผู้ประสานงานของสถานศึกษา เพื่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา

1.3 แต่งตั้งครูพี่เลี้ยง/ครูนิเทศก์ของสถานศึกษา เพื่อดูแลและรับผิดชอบนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

1.4 จัดปฐมนิเทศนักศึกษา แนะนำสถานที่ ชุมชนของสถานศึกษา บุคลากร และแนวทางการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

1.5 จัดประชุมและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับบุคลากรของสถานศึกษาและชุมชน

1.6 จัดประชุมและประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพของนักศึกษา เพื่อส่งให้กับงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2. ครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยง หมายถึง ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทางด้านวิชาชีพครูและมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่คุรุสภากำหนด โดยได้รับมอบหมายให้ช่วยเหลือ ดูแล และแนะนำนักศึกษาระหว่างการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 ในสถานศึกษา

2.1 คุณสมบัติครูพี่เลี้ยง

คุรุสภาได้กำหนดมาตรฐานด้านคุณสมบัติครูพี่เลี้ยง ดังนี้

(1) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

(2) มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 5 ปี

(3) มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

(4) มีคุณลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดีของความเป็นครู

2.2 หน้าที่และความรับผิดชอบของครูพี่เลี้ยง

(1) การปฐมนิเทศ ควรจะให้นักศึกษาได้รับความรู้ ดังนี้

(1.1) ให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ ความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารงานสถานศึกษา นโยบาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา

(1.2) ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยหรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในสถานศึกษารวมถึงข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนในชั้นเรียน เพื่อใช้ในการปฏิบัติภารกิจประจำวันอย่างถูกต้อง

(1.3) บอกแหล่งความรู้ที่จะหาหนังสืออ่านประกอบ เช่น คู่มือครู เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ ตลอดจนแนะนำเกี่ยวกับการวางแผน

(2) ช่วยแนะนำให้นักศึกษารู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนบุคลากรอื่น ๆ

(3) จัดหาห้องพัก ห้องทำงานที่เหมาะสมให้แก่นักศึกษาตามความเหมาะสม

(4) ศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา เพื่อทราบพื้นฐานความรู้และความสามารถพิเศษของนักศึกษา

(5) จัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสสังเกตการจัดการเรียนรู้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

(6) การมอบหมายงาน ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ เช่น การร่วมควบคุมแถว การร่วมดูแลนักเรียนทำความสะอาดห้องเรียน การร่วมทำหน้าที่ครูดูแลความเรียบร้อยประจำวัน การร่วมทำงานประจำชั้น การร่วมออกข้อสอบ การร่วมจัดนิทรรศการ การร่วมจัดทำป้ายนิเทศ การร่วมจัดแต่งห้องเรียน ฯลฯ เพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสภาพจริง

(7) จัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสร่วมมือทำกิจกรรมทั้งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ร่วมประชุมกับครูนิเทศก์ในสถานศึกษาร่วมพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อหาประสบการณ์

(8) ประเมินผลความก้าวหน้าทางด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ และพฤติกรรมทั่วไป และบันทึกในแบบประเมินที่คณะครุศาสตร์กำหนดไว้ ตลอดจนให้คำแนะนำหรือแจ้งให้นักศึกษาทราบถึงแนวทางการพัฒนาตนเองเป็นระยะ ๆ

(9) ร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์ คณะครุศาสตร์ และคณะร่วมผลิต ในการแก้ไขปัญหาระหว่างการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

(10) ส่งเสริมและให้กำลังใจนักศึกษาให้เกิดการพัฒนาเจตคติที่ดี และศรัทธาต่อวิชาชีพครู โดยทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ปฏิบัติตามระเบียบข้าราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพ

(11) ส่งแบบประเมินการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้คณะครุศาสตร์ในวันเวลาที่กำหนด

3. อาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์นิเทศก์

อาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์นิเทศก์ หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอนและนิเทศนักศึกษาในความรับผิดชอบนั้น นับเป็นบุคคลที่มีบทบาทใกล้ชิดกับนักศึกษาในการให้คำปรึกษา แนะนำและข้อเสนอแนะ ตลอดจนช่วยเหลือด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา ยิ่งในหลักการที่ให้อาจารย์ผู้สอนภาคทฤษฎีเป็นผู้ติดตามผลและนิเทศนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพแล้ว อาจารย์นิเทศก์จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ในการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา การกำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์เป็นแนวกว้าง ๆ สำหรับถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันได้ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนหรืออาจารย์

นิเทศก์ปฏิบัติหน้าที่ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 ดังนี้

3.1 คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน

3.1.1 ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการศึกษาอย่างน้อยระดับใดระดับหนึ่ง คือ ปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท ปริญญาเอก หรือต้องผ่านการอบรมและผ่านการประเมินศาสตร์วิชาชีพครูตามที่กำหนด ได้แก่ คุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู ความรู้และทักษะด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการและการแนะแนว สื่อเทคโนโลยี และการวัดและประเมินเพื่อการจัดการเรียนรู้ ความรู้ตามกรอบ TPCK แนวคิด STEM กระบวนการ PLC ทักษะการนิเทศและการสอนงาน ทักษะทางเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล ทักษะการทำงานวิจัยและวัดประเมินทักษะการร่วมมือสร้างสรรค์รวมแล้วไม่น้อยกว่า 60 ชั่วโมง และ

3.1.2 มีประสบการณ์การสอนระดับอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี และกรณีที่ผู้สอนมีประสบการณ์ น้อยกว่า 1 ปี ให้มีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีการสอนร่วมกับผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป และ

3.1.3 ผู้สอนที่รับผิดชอบรายวิชาจะต้องมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอนและมีผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องโดยตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน เช่น ตำรา หนังสือ งานวิจัย นวัตกรรม ผลงานสร้างสรรค์อย่างน้อย 1 ชิ้นงานที่มีการเผยแพร่ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง กรณีบทความอย่างน้อย 3 บทความ ภายใน 5 ปีย้อนหลัง และ

3.1.4 มีประสบการณ์การสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ/หรืออาชีวศึกษาอย่างน้อย 1 ปี กรณีที่ยังไม่มีประสบการณ์การสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ/หรืออาชีวศึกษาจะต้องมีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 1 ปี ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ/หรืออาชีวศึกษาภายใน 3 ปีการศึกษา ทั้งนี้ให้นับรวมการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในระหว่างการศึกษาด้วย

หมายเหตุ กรณีผู้สอนวิชาชีพครูที่ปฏิบัติการสอนมาก่อน มคอ.1 นี้ใช้บังคับให้ยกเว้นเกณฑ์คุณสมบัติผู้สอนวิชาชีพครูข้อ 3.1.2 – 3.1.4

3.2 คุณสมบัติของอาจารย์นิเทศก์

คุรุสภาได้กำหนดมาตรฐานด้านคุณสมบัติอาจารย์นิเทศก์ ดังนี้

(1) มีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์

(2) มีทักษะการนิเทศ โดยมีประสบการณ์ในการนิเทศไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี

(3) มีคุณลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดีของความเป็นครู

3.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์

หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์ของคณะครุศาสตร์และอาจารย์นิเทศก์คณะร่วมผลิต มีดังนี้

(1) สอนประจำรายวิชาและนิเทศการปฏิบัติงานของนักศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

(2) ช่วยแก้ไขปัญหา ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษา ในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา

(3) สังเกตการปฏิบัติวิชาชีพของนักศึกษาในสถานศึกษา บันทึกและประเมินผลการนิเทศในเอกสารประกอบการศึกษา การฝึกปฏิบัติวิชาชีพ เพื่อติดตามผลพัฒนาการของนักศึกษา

(4) ให้คำปรึกษา แนะนำ แก่นักศึกษาเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเพื่อรับทราบปัญหาในการปฏิบัติงาน ปัญหาอื่น ๆ และแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

(5) ปรึกษาหารือเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาร่วมกับครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา เพื่อให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ตรงกัน

(6) สังเกตพฤติกรรมนอกชั้นเรียนนักศึกษา เพื่อประกอบการพิจารณาพัฒนาการนักศึกษา

(7) พบผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออธิบายแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 และเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีตามโอกาสอันควร

(8) ประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพของนักศึกษาตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงาน รวบรวมและสรุปผลการประเมินส่งงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

(9) เข้าร่วมการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนและหลังการฝึกปฏิบัติวิชาชีพประจำภาคการศึกษา

(10) เข้าร่วมการประชุมอาจารย์นิเทศก์ คณะครุศาสตร์ เพื่ออภิปรายแนวทางการนิเทศให้เป็นแนวเดียวกัน

(11) สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะให้แก่ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประโยชน์ ในการปรับปรุงรายวิชาการฝึกปฏิบัติวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

คำอธิบายรายวิชา EDP 2801 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 2(90)
(Practicum in Teaching Profession 1)

เรียนรู้การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ครูในสถานศึกษา ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน สังเกตรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียน สังเกตและบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียน ศึกษาบริบทชุมชน แหล่งเรียนรู้และแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยรอบสถานศึกษา

สมรรถนะสำคัญ: ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ครูในสถานศึกษาและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษาสามารถ

1. ด้านความรู้ (Knowledge)

1.1 อธิบายบทบาทหน้าที่ครูในสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง
1.2 อธิบายหลักจรรยาบรรณวิชาชีพครู และแนวปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพได้
1.3 อธิบายหลักการจัดบรรยากาศการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียนได้
1.4 อธิบายหลักการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนได้
1.5 อธิบายบริบทชุมชน แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาได้

2. ด้านทักษะ (Skills)

2.1 ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ครูในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม
2.2 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ
2.3 วิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบรรยากาศในชั้นเรียนได้
2.4 สำรวจและรวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

3. ด้านคุณลักษณะ (Attributes)

3.1 ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
3.2 แสดงความรับผิดชอบ มีวินัย ตรงต่อเวลา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3.3 แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

เนื้อหาในรายวิชา

1. โครงสร้างการบริหารและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เรียนรู้โครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ครูทั้งด้านการสอน งานประจำชั้น งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2. จรรยาบรรณวิชาชีพครูและการเป็นแบบอย่างที่ดี ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพครู คุณธรรมจริยธรรม และการวางตนอย่างเหมาะสมในสถานศึกษา เป็นคุณลักษณะของนักศึกษาครู และคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งแสดงออกถึงความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครู ตลอดจนมีจรรยาบรรณของวิชาชีพ

3. การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน สังเกตรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน และเทคนิคสร้างบรรยากาศเชิงบวก การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนผ่านการสอน และ/หรือการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

4. การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียน ศึกษาหลักการสังเกตพฤติกรรม เทคนิคการบันทึกข้อมูล และการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนในชั้นเรียน การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ ให้เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

5. บริบทชุมชนและแหล่งเรียนรู้รอบสถานศึกษา ศึกษาบริบทชุมชน แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงกับการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ EDU Best Model

BEST Model เป็นกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนที่มุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะความเป็นครูอย่างเป็นระบบ ผ่าน 4 ขั้นตอน ได้แก่

B – Build การสร้างพื้นฐานองค์ความรู้และความพร้อมด้านวิชาชีพครู

E – Experience การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานศึกษาโดยการสังเกตและมีส่วนร่วม

S – Skill Practice การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะ

T – Transform & Reflect การสะท้อนผลและพัฒนาตนเองสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ การสอน/เนื้อหา/กิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	ชิ้นงานจากกิจกรรมการเรียน
	ปฐมนิเทศรายวิชา ชี้แจงกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 ในสถานศึกษา	2	
	ออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 ในสถานศึกษา (สัปดาห์ที่ 1)	45	- แบบบันทึกความรู้ กิจกรรมที่ 1.1-1.2 - แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง กิจกรรมที่ 2.1-2.2 - แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ สัปดาห์ที่ 1
1-2	ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	4	- แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง กิจกรรมที่ 2.1 - แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ กิจกรรมที่ 3.1
3 - 4	ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการเป็นแบบอย่างที่ดี	4	- แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง กิจกรรมที่ 2.2 - แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ กิจกรรมที่ 3.2

สัปดาห์ที่	หัวข้อ การสอน/เนื้อหา/กิจกรรม	จำนวนชั่วโมง	ชิ้นงานจากกิจกรรมการเรียน
5 - 6	การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4	แบบบันทึกความรู้ กิจกรรมที่ 1.3
7 - 8	การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียน ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียน	4	แบบบันทึกความรู้ กิจกรรมที่ 1.4
9 - 10	บริบทชุมชนและแหล่งเรียนรู้รอบสถานศึกษา ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับบริบทชุมชนและแหล่งเรียนรู้รอบสถานศึกษา	4	แบบบันทึกความรู้ กิจกรรมที่ 1.5
11	ออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 ในสถานศึกษา (สัปดาห์ที่ 2)	45	- แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง กิจกรรมที่ 2.3 – 2.5 - แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ สัปดาห์ที่ 2
12 - 15	สรุปและนำเสนอผลการออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 (สิ่งที่ได้เรียนรู้ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา)	8	นำเสนอ สิ่งที่ได้เรียนรู้และปฏิบัติในแต่ละด้านขณะออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียน

การศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียน จะใช้เวลารับฟังการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล การรายงาน การร่วมอภิปราย ในเนื้อหาส่วนที่เป็นพื้นฐานความรู้ก่อนที่จะออกไปฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1

2. การศึกษาโดยการไม่เข้าชั้นเรียน

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน จะใช้เวลาฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง ซึ่งจะสัมพันธ์กับเนื้อหาจากการศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียน ได้กำหนดกิจกรรมปฏิบัติ ในสถานการณ์จริงไว้ดังนี้

2.1 บันทึกการศึกษาโดยใช้แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง

2.2 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาโดยการศึกษา สังเกต และลงมือปฏิบัติ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3 บันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 ลงในแบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง

2.4 ศึกษาและบันทึกงานอื่น ๆ ตามภารกิจที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมาย

การวัดผลและประเมินผล

1. การวัดผล

ลำดับ	รายการประเมิน	ผู้ประเมิน	ร้อยละ
1	หน่วยที่ 1 แบบบันทึกความรู้	อาจารย์ผู้สอน	10
2	หน่วยที่ 2 แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง		10
3	หน่วยที่ 3 แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ		5
4	แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ CMRU Model (น.69-75)		5
5	คะแนนระยะเวลาการเข้าฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 ในสถานศึกษา รวมไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง		10
6	หน่วยที่ 4 การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	ครูพี่เลี้ยง	15
7	สรุปผลการประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 (น.63)	ครูพี่เลี้ยง	20
8	สรุปผลการประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 (น.63)	อาจารย์นิเทศก์	20
9	การร่วมกิจกรรมกับคณะและศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ศูนย์ฝึกฯ	5
รวม			**100**

2. การประเมินผล

ระดับคะแนน	การแปลความหมาย	ค่าระดับคะแนน	ค่าร้อยละ
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0	85 – 100
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5	80 – 84
B	ดี (Good)	3.0	75 – 79
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5	70 – 74
C	พอใช้ (Fair)	2.0	65 – 69
D+	อ่อน (Poor)	1.5	60 – 64
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0	55 – 59
F	ตก (Fail)	0	0 – 54

<u>หมายเหตุ</u> - **ค่าระดับคะแนนต่ำกว่า C** (คือได้ D+ D และ F) ถือว่า **“ไม่ผ่าน”** ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2557

คำอธิบายรายวิชา EDP 3801 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 2(90)
(Practicum in Teaching Profession 2)

เรียนรู้การปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้นและงานธุรการในชั้นเรียน ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมกับครูผู้สอนในการออกแบบ วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุน และรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียน

สมรรถนะสำคัญ: ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ครูประจำชั้น ออกแบบ วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษาสามารถ

1. ด้านความรู้ (Knowledge)

1.1 อธิบายหลักจรรยาบรรณวิชาชีพครู คุณธรรม และจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้
1.2 อธิบายบทบาท หน้าที่ ของครูประจำชั้นและงานธุรการในชั้นเรียนได้ถูกต้อง
1.3 อธิบายหลักการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้
1.4 อธิบายหลักการออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
1.5 อธิบายหลักการออกแบบ ผลิตและการใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้ได้

2. ด้านทักษะ (Skills)

2.1 ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ครูในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม
2.2 ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้นและดำเนินงานธุรการในชั้นเรียนได้
2.3 ร่วมออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนได้
2.4 ผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียนได้
2.5 ดูแล ช่วยเหลือ และสนับสนุนผู้เรียนในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

3. ด้านคุณลักษณะ (Attributes)

3.1 ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
3.2 แสดงความรับผิดชอบ มีวินัย ตรงต่อเวลา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
3.3 แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

เนื้อหาในรายวิชา

1. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นการยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และสังคม รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนทั้งด้านพฤติกรรมและการดำเนินชีวิต

2. การปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้นและงานธุรการในชั้นเรียน

ครูประจำชั้นมีหน้าที่ดูแลนักเรียนในด้านการเรียน พฤติกรรม และความเป็นอยู่ในโรงเรียน รวมทั้งดำเนินงานธุรการในชั้นเรียน เช่น การบันทึกข้อมูลนักเรียน การติดตามการมาเรียน และการประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

3. การออกแบบและจัดการเรียนรู้

การออกแบบและจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และลักษณะของผู้เรียน โดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การออกแบบและผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้

การออกแบบและผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้เป็นการสร้างหรือเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. การช่วยเหลือติดตามนักเรียน

การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนทั้งด้านการเรียน พฤติกรรม และสภาพความเป็นอยู่ ครูต้องสังเกต ติดตาม และให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม รวมทั้งประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ EDU Best Model

BEST Model เป็นกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนที่มุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะความเป็นครูอย่างเป็นระบบ ผ่าน 4 ขั้นตอน ได้แก่

B – Build การสร้างพื้นฐานองค์ความรู้และความพร้อมด้านวิชาชีพครู

E – Experience การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานศึกษาโดยการสังเกตและมีส่วนร่วม

S – Skill Practice การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะ

T – Transform & Reflect การสะท้อนผลและพัฒนาตนเองสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ การสอน/เนื้อหา/กิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง	ชิ้นงานจากกิจกรรมการเรียน
	ปฐมนิเทศรายวิชา ชี้แจงกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 ในสถานศึกษา	2	
	ออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 ในสถานศึกษา (สัปดาห์ที่ 1)	45	- แบบบันทึกความรู้ กิจกรรมที่ 1.1-1.2 - แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง กิจกรรมที่ 2.1-2.2 - แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ สัปดาห์ที่ 1
1-2	ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4	- แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง กิจกรรมที่ 2.1 - แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ กิจกรรมที่ 3.1
3 - 4	ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้นและงานธุรการในชั้นเรียน	4	- แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง กิจกรรมที่ 2.2 - แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ กิจกรรมที่ 3.2

สัปดาห์ที่	หัวข้อ การสอน/เนื้อหา/กิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง	ชิ้นงานจากกิจกรรมการเรียน
5 - 6	การออกแบบและจัดการเรียนรู้ ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการออกแบบและจัดการเรียนรู้	4	แบบบันทึกความรู้ กิจกรรมที่ 1.3
7 - 8	การออกแบบและผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้ ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการออกแบบและผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้	4	แบบบันทึกความรู้ กิจกรรมที่ 1.4
9 - 10	การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร่วมอภิปรายเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือติดตามนักเรียน	4	แบบบันทึกความรู้ กิจกรรมที่ 1.5
11	ออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 ในสถานศึกษา (สัปดาห์ที่ 2)	45	- แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง กิจกรรมที่ 2.3 – 2.5 - แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ สัปดาห์ที่ 2
12 - 15	สรุปและนำเสนอผลการออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 (สิ่งที่ได้เรียนรู้ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ปัญหา)	8	นำเสนอ สิ่งที่ได้เรียนรู้และปฏิบัติในแต่ละด้านขณะออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียน

การศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียน จะใช้เวลารับฟังการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล การรายงาน การร่วมอภิปราย ในเนื้อหาส่วนที่เป็นพื้นฐานความรู้ก่อนที่จะออกไปฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน 2

2. การศึกษาโดยการไม่เข้าชั้นเรียน

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน จะใช้เวลาฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง ซึ่งจะสัมพันธ์กับเนื้อหาจากการศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียน ได้กำหนดกิจกรรมปฏิบัติ ในสถานการณ์จริงไว้ดังนี้

2.1 บันทึกการศึกษาโดยใช้แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง

2.2 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาโดยการศึกษา สังเกต สัมภาษณ์ และลงมือปฏิบัติ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3 บันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 ลงในแบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง

2.4 ศึกษาและบันทึกงานอื่น ๆ ตามภารกิจที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมาย

การวัดผลและประเมินผล

1. การวัดผล

ลำดับ	รายการประเมิน	ผู้ประเมิน	ร้อยละ
1	หน่วยที่ 1 แบบบันทึกความรู้	อาจารย์ผู้สอน	10
2	หน่วยที่ 2 แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง		10
3	หน่วยที่ 3 แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ		5
4	แบบบันทึกการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ CMRU Model (น.66-72)		5
5	คะแนนระยะเวลาการเข้าฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 ในสถานศึกษา รวมไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง		10
6	หน่วยที่ 4 การประเมินการปฏิบัติงานในสถานศึกษา	ครูพี่เลี้ยง	15
7	สรุปผลการประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 (น.60)	ครูพี่เลี้ยง	20
8	สรุปผลการประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 (น.60)	อาจารย์นิเทศก์	20
9	การร่วมกิจกรรมกับคณะและศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ศูนย์ฝึกฯ	5
รวม			**100**

2. การประเมินผล

ระดับคะแนน	การแปลความหมาย	ค่าระดับคะแนน	ค่าร้อยละ
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0	85 – 100
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5	80 – 84
B	ดี (Good)	3.0	75 – 79
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5	70 – 74
C	พอใช้ (Fair)	2.0	65 – 69
D+	อ่อน (Poor)	1.5	60 – 64
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0	55 – 59
F	ตก (Fail)	0	0 – 54

<u>หมายเหตุ</u> - **ค่าระดับคะแนนต่ำกว่า C** (คือได้ D+ D และ F) ถือว่า **“ไม่ผ่าน”** ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2557

คำอธิบายรายวิชา EDP 4801 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3 2(90)
(Practicum in Teaching Profession 3)

เรียนรู้การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูผู้ช่วยสอน ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับครูผู้สอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และโครงการส่งเสริมวิชาการ ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้ สังเกตและบันทึกปัญหาด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญ: ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ครูผู้ช่วยสอนร่วมจัดทำแผนผลิตสื่อและจัดการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักศึกษาสามารถ

1. ด้านความรู้ (Knowledge)

1.1 อธิบายบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของครูผู้ช่วยสอนในการจัดการเรียนรู้ได้
1.2 อธิบายหลักการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และโครงการส่งเสริมวิชาการได้
1.3 อธิบายแนวทางการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้
1.4 อธิบายหลักการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมและปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้
1.5 อธิบายหลักจรรยาบรรณวิชาชีพครูและคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ครูได้

2. ด้านทักษะ (Skills)

2.1 ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครูผู้ช่วยสอนได้อย่างเหมาะสม
2.2 ร่วมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และโครงการส่งเสริมวิชาการร่วมกับครูผู้สอนได้
2.3 ออกแบบและผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ได้
2.4 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ได้
2.5 สังเกต บันทึก และรายงานปัญหาด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

3. ด้านคุณลักษณะ (Attributes)

3.1 ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู
3.2 แสดงความรับผิดชอบ มีวินัย และปฏิบัติงานร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้
3.3 มีคุณธรรม จริยธรรม และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
3.4 แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

เนื้อหาในรายวิชา

1. จรรยาบรรณวิชาชีพครูและการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

ศึกษาแนวคิด หลักการ และแนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู การประพฤติปฏิบัติตนด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบ และการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต

2. การวิเคราะห์หลักสูตรและการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ศึกษาหลักการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา

3. การจัดการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ รวมทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

4. การจัดทำโครงการส่งเสริมวิชาการ

ศึกษาหลักการและขั้นตอนการวางแผนและจัดทำโครงการส่งเสริมวิชาการในสถานศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม วิธีดำเนินงาน และการประเมินผลโครงการ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. การวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียน

ศึกษาวิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียน การวิเคราะห์ปัญหาด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ รวมทั้งการใช้ข้อมูลเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ EDU Best Model

BEST Model เป็นกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนที่มุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะความเป็นครูอย่างเป็นระบบ ผ่าน 4 ขั้นตอน ได้แก่

B – Build การสร้างพื้นฐานองค์ความรู้และความพร้อมด้านวิชาชีพครู

E – Experience การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานศึกษาโดยการสังเกตและมีส่วนร่วม

S – Skill Practice การฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะ

T – Transform & Reflect การสะท้อนผลและพัฒนาตนเองสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียน

การศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียน จะใช้เวลารับฟังการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล การรายงาน การร่วมอภิปราย ในเนื้อหาส่วนที่เป็นพื้นฐานความรู้ก่อนที่จะออกไปฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน 3

2. การศึกษาโดยการไม่เข้าชั้นเรียน

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน จะใช้เวลาฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง ซึ่งจะสัมพันธ์กับเนื้อหาจากการศึกษาโดยการเข้าชั้นเรียน ได้กำหนดกิจกรรมปฏิบัติ ในสถานการณ์จริงไว้ดังนี้

2.1 บันทึกการศึกษาโดยใช้แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง

2.2 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาโดยการศึกษา สังเกต สัมภาษณ์ และลงมือปฏิบัติ ตามที่ได้รับมอบหมาย

2.3 บันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3 ลงในแบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง

2.4 ศึกษาและบันทึกงานอื่น ๆ ตามภารกิจที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมาย

การวัดผลและประเมินผล

1. การวัดผล

ลำดับ	รายการประเมิน	ผู้ประเมิน	ร้อยละ
1	หน่วยที่ 1 แบบบันทึกความรู้	อาจารย์ผู้สอน	10
2	หน่วยที่ 2 แบบบันทึกการศึกษาและสังเกตตามสภาพจริง		10
3	คะแนนระยะเวลาการเข้าฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3 ในสถานศึกษา รวมไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง		10
4	คะแนนเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน		5
5	คุณลักษณะและการปฏิบัติตนของนักศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ครูพี่เลี้ยง และ อาจารย์นิเทศก์	10
6	สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้		20
7	โครงการส่งเสริมวิชาการเพื่อพัฒนานักเรียน		10
8	สรุปผลการประเมินผลการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3		20
9	การร่วมกิจกรรมกับศูนย์ฝึกประสบการณ์ฯ	ศูนย์ฝึกฯ	5
รวม			**100**

2. การประเมินผล

ระดับคะแนน	การแปลความหมาย	ค่าระดับคะแนน	ค่าร้อยละ
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0	85 – 100
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5	80 – 84
B	ดี (Good)	3.0	75 – 79
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5	70 – 74
C	พอใช้ (Fair)	2.0	65 – 69
D+	อ่อน (Poor)	1.5	60 – 64
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0	55 – 59
F	ตก (Fail)	0	0 – 54

<u>หมายเหตุ</u> - **ค่าระดับคะแนนต่ำกว่า C** (คือได้ D+ D และ F) ถือว่า **“ไม่ผ่าน”** ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2557

แนวคิดและหลักการสำคัญการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1

แนวคิดและหลักการ

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 เป็นประสบการณ์ตรงที่สถาบันผลิตครูจัดให้นักศึกษาครูได้มีโอกาสนำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ในภาคปฏิบัติตามสถานการณ์จริง เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงและฝึกทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญในการเป็นครู ตลอดจนรู้จักการแก้ปัญหาด้วยตัวเอง อันจะก่อให้เกิดความรักศรัทธาและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูในอนาคต

แนวคิดและหลักการสำคัญการฝึกการปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 ต้องการให้นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตของคณะครุศาสตร์และคณะร่วมผลิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การปฏิบัติตน

1.1 การแสดงออกถึงความรักศรัทธาในวิชาชีพครู ระบุจรรยาบรรณต่อตนเอง และต่อวิชาชีพ

2. การปฏิบัติงาน (หน้าที่ครู)

2.1 การพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง

2.2 การสังเคราะห์องค์ความรู้และนำผลจากการเรียนรู้ในสถานศึกษาไปสะท้อนเป็นรายบุคคล แลกเปลี่ยนในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง

2.3 การสรุปแนวทางและลักษณะกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพของครูทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาผ่านกระบวนการสังเกต วิเคราะห์และถอดบทเรียนจากประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษา

3. การปฏิบัติงาน (การจัดการเรียนรู้)

3.1 รอบรู้บทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้นในสถานศึกษา

3.2 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบจากการสังเกตและบันทึกผลพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ทางจิตวิทยา เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

4. การปฏิบัติงาน (ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน)

4.1 เข้าใจบริบทของชุมชน

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนา ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์พร้อมบันทึกผลการพัฒนาของผู้เรียน

การดำเนินงานมีสาระสำคัญดังนี้

1. จุดประสงค์ของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 มีจุดประสงค์ดังนี้

1.1 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีสมรรถนะด้านการปฏิบัติตน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการจัดการชั้นเรียน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

1.2 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามหลักสูตรในระดับชั้นที่ตนเองรับผิดชอบได้อย่างชัดเจนและกว้างขวางจากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด

1.3 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาคทฤษฎี ที่นำสู่ภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกัน สามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้เหมาะสม

1.4 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานในการพัฒนาชุมชน

1.5 เพื่อให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่องาน มีทัศนคติที่ดี รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาและพัฒนางานของตนให้ดียิ่งขึ้นได้

1.6 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างเป็นระบบพร้อมบันทึกผลการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาผู้เรียนตามวิธีการหรือกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

2. แนวทางการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 มีรูปแบบสอดคล้องกันตามประกาศคุรุสภาเรื่องการรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ คือ มีชั่วโมงการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา รวมไม่น้อยกว่า 540 ชั่วโมง โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

แนวปฏิบัติดำเนินการดังนี้

2.1 ระหว่างเรียน ส่งนักศึกษาออกไปฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1 ในสถานศึกษา และฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียนเป็นเวลา 1 วันต่อสัปดาห์ ในโรงเรียนร่วมผลิตบัณฑิตครูตามรูปแบบการผลิตบัณฑิตและพัฒนาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ CMRU Model ที่มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดี และ/หรือ ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกันแล้ว

2.2 สาขาวิชาส่งนักศึกษาฝึกปฏิบัติวิชาชีพในระหว่างเรียน 1 ไปประจำยังสถานศึกษาตามจำนวนและระยะเวลาที่กำหนด

2.3 นักศึกษาปฏิบัติตนตามแนวคู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 1

2.4 สถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์ ประเมินผลตามแบบประเมินในเอกสารประกอบการศึกษา

แนวคิดและหลักการสำคัญการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2

แนวคิดและหลักการ

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 เป็นประสบการณ์ตรงที่สถาบันผลิตครูจัดให้นักศึกษาครูได้มีโอกาสนำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปใช้ในการฝึกปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้นและงานธุรการในชั้นเรียนตามสถานการณ์จริงในสถานศึกษาร่วมผลิต เพื่อเป็นการเรียนรู้และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนด้วยตนเอง อันจะทำให้นักศึกษาเกิดความรัก ศรัทธา และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูในอนาคต

แนวคิดและหลักการสำคัญการฝึกการปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 ต้องการให้นักศึกษาครูหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตของคณะครุศาสตร์และคณะร่วมผลิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การปฏิบัติตน

1.1 การแสดงออกถึงความรักศรัทธาในวิชาชีพครู ระบุจรรยาบรรณต่อตนเอง และต่อวิชาชีพ

2. การปฏิบัติงาน (หน้าที่ครู)

2.1 การพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง

2.2 การสังเคราะห์องค์ความรู้และนำผลจากการเรียนรู้ในสถานศึกษาไปสะท้อนเป็นรายบุคคล แลกเปลี่ยนในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง

2.3 การสรุปแนวทางและลักษณะกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพของครูทั้งในและนอกสถานศึกษาผ่านกระบวนการสังเกต วิเคราะห์และถอดบทเรียนจากประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษา

3. การปฏิบัติงาน (การจัดการเรียนรู้)

3.1 รอบรู้บทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้นในสถานศึกษา

3.2 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบในรูปแบบของการศึกษารายกรณี (Case Study)

3.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ทางจิตวิทยา เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

4. การปฏิบัติงาน (ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน)

4.1 เข้าใจบริบทของชุมชน

4.2 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้พัฒนา ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การดำเนินงานมีสาระสำคัญดังนี้

1. จุดประสงค์ของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนจุดประสงค์ดังนี้

1.1 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีสมรรถนะด้านการปฏิบัติตน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการจัดการชั้นเรียน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

1.2 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามหลักสูตรในระดับชั้นที่ตนเองรับผิดชอบได้อย่างชัดเจนและกว้างขวางจากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด

1.3 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาคทฤษฎี ที่นำสู่ภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกัน สามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้เหมาะสม

1.4 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานในการพัฒนาชุมชน

1.5 เพื่อให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่องาน มีทัศนคติที่ดี รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาและพัฒนางานของตนให้ดียิ่งขึ้นได้

1.6 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างเป็นระบบด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. แนวทางการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2 มีรูปแบบสอดคล้องกันตามประกาศคุรุสภา เรื่องการรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ คือ มีชั่วโมงการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 540 ชั่วโมง โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

แนวปฏิบัติดำเนินการดังนี้

2.1 ระหว่างเรียน ส่งนักศึกษาออกไปฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน 2 ในสถานศึกษาที่มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดี และ/หรือ ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกันแล้ว

2.2 สาขาวิชาส่งนักศึกษาฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในระหว่างเรียน 2 ไปประจำยังสถานศึกษาตามจำนวนและระยะเวลาที่กำหนด

2.3 นักศึกษาปฏิบัติตนตามแนวคู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 2

2.4 สถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์ ประเมินผลตามแบบประเมินในเอกสารประกอบการศึกษา

แนวคิดและหลักการสำคัญการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3

แนวคิดและหลักการ

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3 เป็นประสบการณ์ตรงที่สถาบันผลิตครูจัดให้นักศึกษาครูได้มีโอกาสนำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูผู้ช่วยสอน ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับครูผู้สอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และโครงการส่งเสริมวิชาการ ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้ สังเกตและบันทึกปัญหาด้านพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน ฝึกปฏิบัติหน้าที่ครูตามสถานการณ์จริงในสถานศึกษาร่วมผลิต เพื่อเป็นการเรียนรู้และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนด้วยตนเอง อันจะทำให้นักศึกษาเกิดความรัก ศรัทธา และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูในอนาคต

แนวคิดและหลักการสำคัญการฝึกการปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3 ต้องการให้นักศึกษาครูหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตของคณะครุศาสตร์และคณะร่วมผลิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การปฏิบัติตน

1.1 การแสดงออกถึงความรักศรัทธาในวิชาชีพครู ระบุจรรยาบรรณต่อตนเอง และต่อวิชาชีพ

2. การปฏิบัติงาน (หน้าที่ครู)

2.1 การพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง

2.2 การสังเคราะห์องค์ความรู้และนำผลจากการเรียนรู้ในสถานศึกษาไปสะท้อนเป็นรายบุคคล แลกเปลี่ยนในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง

2.3 การสรุปแนวทางและลักษณะกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพของครูทั้งในและนอกสถานศึกษาผ่านกระบวนการสังเกต วิเคราะห์และถอดบทเรียนจากประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานศึกษา

3. การปฏิบัติงาน (การจัดการเรียนรู้)

3.1 รอบรู้บทบาทหน้าที่ครูผู้สอนและครูประจำชั้นในสถานศึกษา

3.2 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบในรูปแบบของการศึกษารายกรณี (Case Study)

3.3 ประยุกต์ใช้ความรู้ทางจิตวิทยา เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

4. การปฏิบัติงาน (ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุนชน)

4.1 เข้าใจบริบทของชุมชน

4.2 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้พัฒนา ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การดำเนินงานมีสาระสำคัญดังนี้

1. จุดประสงค์ของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนจุดประสงค์ดังนี้

1.1 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีสมรรถนะด้านการปฏิบัติตน ด้านการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการจัดการชั้นเรียน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

1.2 เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามหลักสูตรในระดับชั้นที่ตนเองรับผิดชอบได้อย่างชัดเจนและกว้างขวางจากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด

1.3 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาได้เรียนรู้ภาคทฤษฎี ที่นำสู่ภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกัน สามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูได้เหมาะสม

1.4 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาชุมชนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานในการพัฒนาชุมชน

1.5 เพื่อให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบต่องาน มีทัศนคติที่ดี รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาและพัฒนางานของตนให้ดียิ่งขึ้นได้

1.6 เพื่อพัฒนาให้นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างเป็นระบบด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. แนวทางการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3

การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3 มีรูปแบบสอดคล้องกันตามประกาศคุรุสภา เรื่องการรับรองปริญญาตามมาตรฐานวิชาชีพ คือ มีชั่วโมงการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 540 ชั่วโมง โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

2.1 ระหว่างเรียน ส่งนักศึกษาออกไปฝึกปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน 3 ในสถานศึกษาที่มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจร่วมกันเป็นอย่างดี และ/หรือ ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจร่วมกันแล้ว

2.2 สาขาวิชาส่งนักศึกษาฝึกปฏิบัติการวิชาชีพในระหว่างเรียน 3 ไปประจำยังสถานศึกษาตามจำนวนและระยะเวลาที่กำหนด

2.3 นักศึกษาปฏิบัติตนตามแนวคู่มือการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน 3

2.4 สถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์นิเทศก์ ประเมินผลตามแบบประเมินในเอกสารประกอบการศึกษา

